

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
DEFINITIEVE BESCHERMING ALS LANDSCHAP**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij decreet van 8 december 2000, van 21 december 2001 en van 19 juli 2002;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 3 juli 2002 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd op 31 januari en 19 maart 2003;

Gelet op het ministerieel besluit van 29 april 2002 houdende voorlopige bescherming als landschap;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 20 maart 2003,

BESLUIT :

Artikel 1. Overeenkomstig het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij decreet van 8 december 2000, van 21 december 2001 en van 19 juli 2002, wordt definitief beschermd, zoals afgebakend op bijgaand plan:

Wegens de esthetische, historische en natuurwetenschappelijke waarde:
- als landschap:

De Vloeiweiden of watering te Lommel-Kolonie, gelegen te Lommel (Lommel), In de Hutten ; Wateringstraat ; bekend ten kadaster:

Lommel, 5e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 36A16, 36A6, 36B13, 36B6, 36C7, 36D12, 36D16, 36D7, 36E12, 36E2, 36G12, 36G15, 36H15, 36K15, 36K4, 36K6, 36L12, 36L15, 36L6, 36M12, 36M15, 36N15, 36N4, 36N5, 36P15, 36P9, 36R15, 36S15, 36T12, 36T14, 36T5, 36V15, 36V5, 36W15, 36W9, 36X15, 36X4, 36X6, 36X9, 36Y15, 36Y4, 36Z15, 37A2, 37A6, 37N5, 37N6, 37P5, 37X, 37X5, 37Y4, 37Y5, 37Z4, 37Z5, 38A2, 38A3, 38A4, 38A5, 38A6, 38A7, 38A8, 38A9, 38B2, 38B3, 38B4, 38B5, 38B6, 38B7, 38B8, 38B9, 38C2, 38C3, 38C4, 38C5, 38C6, 38C7, 38C9, 38D2, 38D3, 38D4, 38D5, 38D6, 38D7, 38D9, 38E2,

38E5, 38E6, 38E7, 38E8, 38E9, 38F2, 38F3, 38F4, 38F5, 38F6, 38F7, 38F8, 38F9, 38G, 38G2, 38G3, 38G4, 38G5, 38G6, 38G7, 38G9, 38H, 38H2, 38H3, 38H4, 38H5, 38H6, 38H7, 38H8, 38H9, 38K, 38K2, 38K4, 38K5, 38K6, 38K7, 38K8, 38K9, 38L, 38L3, 38L4, 38L5, 38L6, 38L7, 38L8, 38L9, 38M, 38M2, 38M3, 38M4, 38M5, 38M6, 38M7, 38M8, 38M9, 38N, 38N2, 38N3, 38N4, 38N5, 38N6, 38N7, 38N8, 38N9, 38P, 38P2, 38P3, 38P4, 38P5, 38P6, 38P7, 38P8, 38P9, 38R, 38R2, 38R3, 38R4, 38R5, 38R6, 38R7, 38R8, 38S, 38S2, 38S3, 38S4, 38S5, 38S6, 38S7, 38S8, 38T, 38T2, 38T3, 38T4, 38T5, 38T6, 38T7, 38T8, 38V, 38V2, 38V3, 38V5, 38V6, 38V7, 38V8, 38W3, 38W4, 38W5, 38W6, 38W7, 38W8, 38X, 38X3, 38X4, 38X5, 38X6, 38X8, 38Y, 38Y2, 38Y3, 38Y4, 38Y5, 38Y6, 38Y7, 38Y8, 38Z, 38Z2, 38Z3, 38Z4, 38Z5, 38Z6, 38Z7, 38Z8, 39E9, 470E, 854H, 854K.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkómen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

NATUURWETENSCHAPPELIJKE WAARDE

- De wisselwerking tussen de oorspronkelijke zure Kempense zandbodem, en de bevoeiing met het kalkrijke Maaswater resulteert in een grote diversiteit aan plantensoorten. Een 200 tal van de hier aanwezige planten komen in België niet algemeen meer voor. Meerdere zijn vrij zeldzaam.
De vegetatie van de vloeiveiden is zelfs uniek voor geheel West-Europa.
- Het voorkomen van voor het Kempens fyto geografisch district zeer zeldzame plantensoorten, relicten van het inzaaien met Midden - Europese grassoorten, afkomstig uit de alpenweiden, tijdens de aanleg van de vloeiveiden.
- De aanwezigheid van planten die kenmerkend zijn voor de Maasvallei, Haspengouw en de Ardennen en die meegevoerd werden via het Maaswater.
- Dankzij de jarenlange bevoeiing met kalkrijk en matig voedselrijk Maaswater vestigden en handhaafden zich in de watering een aantal zeldzame kalkminnende planten die anders nooit in de arme Kempense zandgronden tot ontwikkeling zouden komen.
- De grote verscheidenheid aan plantensoorten op een relatief kleine oppervlakte op de originele vloeiveidepercelen van blok II.

HISTORISCHE WAARDE

- Het noord-oosten van Vlaanderen (overwegend in de provincie Limburg) is één van de weinige plaatsen waar vloeiveiden, geïnspireerd door Noord-Italiaanse irrigatietechnieken, voorkomen. Zij kunnen dus als vrij uniek op Europees vlak beschouwd worden.
- Het cultuurlandschap is een getuige van de erbarmelijke levensomstandigheden in Vlaanderen omstreeks het midden van de 19de eeuw. Nooit voordien had de mens zo fundamenteel doch niet destructief ingegrepen in het Kempense landschap.
- De watering te Lommel-Kolonie, met een uitzonderlijk grote oppervlakte van 230 ha, is vrijwel de enige watering in Noord-Limburg waarin de twee bevoeiingssytemen nl. het

oorspronkelijke totale bevoeiingsysteem via boven- en onderzoeven en het latere vereenvoudigde bevoeiingsysteem door infiltratie samen aangetroffen en in stand gehouden worden dank zij een intensief onderhoud.

- De populierenbestanden vertegenwoordigen een eeuw veredelingsgeschiedenis in België.

ESTHETISCHE WAARDE

- De esthetische waarde van het landschap wordt bepaald door het contrast met de omgeving waarin vooral uitgestrekte compartimenten heide, bos, bewoning en industrie voorkomen.
- De aanwezigheid van een uitgebreid netwerk van sloten, van elkaar gescheiden door lange smalle graslandpercelen, de voor het Kempens fyto geografisch district vreemde vegetatie, de uitgestrektheid van het landschap, de afwezigheid van bewoning, de rust en de stilte.

De doelstellingen van het toekomstige beheer, die de optimale verwezenlijking van de waarden die aanleiding hebben gegeven tot de bescherming, omschrijven.

Het toekomstig beheer moet erop gericht zijn het landschap als een structureel geheel te bewaren met respect voor zijn historische, natuurwetenschappelijke en esthetische waarden.

Het toekomstige beheer moet erop gericht zijn de watering van Lommel-Kolonie als uniek cultuurland, namelijk een onvruchtbaar heidegebied dat door middel van een bevoeiingsysteem, uitgewerkt in het midden van de 19de eeuw door de ingenieurs Magis, Kommer en Keelhoff, landbouwkundig gevaloriseerd werd, te bewaren en te herstellen waar mogelijk en wenselijk. Het behoud van de landbouwkundige context is daarom ook belangrijk.

Om de instandhouding van deze intrinsieke waarden te verzekeren kunnen volgende beheersdoelstellingen worden opgenomen :

- het behoud van het unieke bevoeiingsysteem met inbegrip van alle kunstwerken en het onderhoud ervan;
- het behoud van de specifieke flora en vegetatie, resultaat van graslandbeheer en bevoeiing met kalkrijk en matig voedselrijk kanaalwater;
- beheer van de historisch permanente graslanden zoveel mogelijk op de oorspronkelijke wijze;
- het bewaren van het open landschap en tevens het herstel nastreven van het oorspronkelijke bodemgebruik namelijk open grasland;
- het behoud van een goede waterkwaliteit nastreven door mogelijke verontreinigingen te voorkomen en op te lossen en tevens eutrofiëring tegen te gaan doormiddel van het stimuleren van een aangepaste teeltkeuze via beheersovereenkomsten;
- het behoud van het landschap als structureel geheel met als voornaamste elementen : het bevoeiingsysteem, de indeling in zes bevoeiingsblokken en de historisch permanente graslanden op blok II (dit zijn de graslanden waar het oorspronkelijke bevoeiingsysteem door totale infiltratie via boven- en onderzoeven nog intact aanwezig is), perceelsnummers 36H12, 36K4, 36L4, 36M4, 36S4, 36X9 (gedeeltelijk) en 36T7;

- Bij herbebossing (blok III t.e.m. blok VI zijn bebost met populieren sinds 1930) het bestaande bevoeiingssysteem behouden en de soortkeuze aanpassen aan het specifieke milieu namelijk vochtige percelen die periodiek bevoeid worden met kanaalwater;
- omwille van de kwetsbaarheid van het gebied de recreatie in het gebied beperken tot passieve recreatie.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 3 juni 1997 houdende algemene beschermingsvoorschriften, advies- en toestemmingsprocedure, instelling van een register en vaststelling van een herkenningsteken voor beschermde landschappen (Belgisch Staatsblad 1 oktober 1997).

Brussel, 20-05-2003

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN